

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku logopedia z audiologią na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych oraz nauk teologicznych, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, uwzględniającą opinię I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, oraz opinię zespołu nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, wyraża:

pozytywną opinię

w związku z tym, że studia na kierunku logopedia z audiologią na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym mają związek ze strategią uczelni oraz spełnione są warunki ich prowadzenia.

Jednocześnie, wyrażając pozytywną opinię, Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zaleca:

1. wyłączenie z nazwy kierunku części dotyczącej przygotowania w zakresie audiologii i dostosowanie celów i efektów uczenia się do kształcenia w zakresie logopedii, zgodnie z obecnie zaplanowanymi treściami kształcenia;
2. doprecyzowanie zasad rekrutacji na kierunek poprzez powiązanie ich z dyscypliną lub dyscyplinami naukowymi, do których został przyporządkowany ukończony przez kandydata kierunek studiów pierwszego stopnia, oraz przygotowaniem w zakresie logopedii;
3. zapewnienie prawidłowej obsady zajęć: *zabiegi ratujące życie i procedury neurologiczne i psychiatryczne w postępowaniu logopedycznym*.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach.

Uchwała nr 526/2020
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lipca 2020 r.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
30.07.2020

Krzysztof Diks

Opinia zespołu nauk humanistycznych oraz nauk teologicznych

**w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na
określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze
strategią uczelni**

Nazwa kierunku studiów: logopedia z audiologią

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil studiów: praktyczny

Forma studiów: studia stacjonarne

**Nazwa i siedziba uczelni wnioskującej o pozwolenie na utworzenie
studiów: Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach**

Warszawa, 2020

zespół nauk humanistycznych oraz nauk teologicznych, uwzględniając opinię I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, oraz opinię zespołu nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej **wyraża pozytywną opinię** w związku z tym, że studia na kierunku logopedia z audiologią na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym mają związek ze strategią uczelni oraz spełnione są warunki ich prowadzenia.

Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów recenzowania wniosków o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Nazwa kierunku sugeruje, że absolwent uzyska wiedzę oraz umiejętności z zakresu logopedii oraz audiologii odpowiadające poziomowi 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Denotacja terminu audiologia obejmuje swym zakresem etiologię, patogenezę, objawy i leczenie zaburzeń słuchu. Z 13 założonych dla kierunku efektów uczenia z zakresu wiedzy i 14 z zakresu umiejętności, po 6 w każdej kategorii odnosi się do audiologii, w tym efekt „samodzielnie wykonuje badania [...] słuchu, zna zasady protetyki słuchu [...]”. Jednocześnie kierunek został przyporządkowany łącznie w 14% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów do dyscyplin nauki medyczne i nauki o zdrowiu. W takim czasie określonym punktami ECTS nie można uzyskać zaplanowanych efektów uczenia się z zakresu audiologii, zwłaszcza, że w ramach dyscyplin nauki medyczne i nauki o zdrowiu planuje również uzyskanie przez studentów efektów uczenia się z zakresu neurologii, psychiatrii oraz pediatrii i neonatologii, jako uzupełnienie wiedzy przewidzianej dla absolwentów obu planowanych specjalności. Jednocześnie analiza treści programowych – o czym szerzej w opinii dotyczącej kryterium 2 – wyraźnie wskazuje, że studenci będą przygotowywani w zakresie logopedii, z uwzględnieniem elementów audiologii przydatnych w pracy logopedy. Zmiana nazwy kierunku oraz korekta celów i efektów uczenia się polegająca na uwzględnieniu przede wszystkim kompetencji w zakresie logopedii umożliwi zapewnienie spójności między koncepcją kształcenia a programem studiów przy zachowaniu dotychczasowych treści programowych. W tym kontekście rekomenduje się ponowne rozważenie zasadności przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych. Przyporządkowanie kierunku do wielu dyscyplin jest uzasadnione tylko wówczas, jeżeli każda z nich odgrywa istotną rolę jako podstawa formułowania koncepcji kształcenia, natomiast nie może być uzasadnione obecnością w programie studiów elementów efektów uczenia się i programu studiów o charakterze subsydiarnym, względem całej koncepcji kształcenia. Kierunek został przyporządkowany do językoznawstwa (72%), pedagogiki (10%), psychologii (4%) oraz nauk o zdrowiu (2%) i nauk medycznych (12%). Dwie ostatnie dyscypliny naukowe – biorąc pod uwagę treści kształcenia – zdają się mieć właśnie taki subsydiarny charakter. Jednocześnie – ponieważ studia przygotowują do wykonywania zawodu nauczyciela – udział nauk społecznych w efektach uczenia się jest zbyt niski.

Zespół nauk humanistycznych oraz nauk teologicznych rekomenduje przy tym dostosowanie sposobu sformułowania efektów uczenia się dla kierunku, w tym dla poszczególnych zajęć, do właściwego dla 7 poziomu PRK pogłębionego stopnia kompetencji, a nie odpowiedniego dla 6 poziomu PRK stopnia zaawansowanego, a nawet podstawowego. Rekomenduje się także wyłączenie z katalogu efektów uczenia się sformułowanych dla praktyk zawodowych efektów z zakresu wiedzy, którą studenci powinni osiągnąć przed przystąpieniem do realizacji praktyk.

Efekty uczenia się zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela logopedy ujętym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 1450, z późn. zm.).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza treści programowych określonych w sylabusach przedmiotów wskazuje, że program studiów obejmuje przede wszystkim dobrze zaprogramowane treści z zakresu logopedii, co prowadzi do uzyskania przez absolwentów wszechstronnych kompetencji z tego obszaru. Treści z zakresu dyscypliny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w tym z audiologii realizowane będą w zakresie właściwym dla uzyskania pogłębionej wiedzy i umiejętności z zakresu logopedii, ale nie będą prowadziły do uzyskania wszystkich zaplanowanych efektów uczenia się i realizacji celów kształcenia. Treści kształcenia dotyczące audiologii nie doprowadzą do uzyskania zaplanowanych efektów uczenia się oraz realizacji celów kształcenia powiązanych z audiologią. Dla przykładu przedmiot *obiektywne i subiektywne badanie słuchu* będzie realizowany w wymiarze 10 godzin ćwiczeń, z wykorzystaniem takich metod dydaktycznych jak wykład oraz analiza przypadku. Nie przewidziano samodzielnego wykonania badania słuchu, co skutkuje brakiem pełnej realizacji efektu uczenia się K_U08. Należy tu podkreślić, że do diagnostyki zaburzeń słuchu wykorzystuje się różne metody badania funkcji słuchowych, które absolwent studiów w zakresie audiologii powinien umieć zastosować w praktyce. Samodzielne wykonanie badania słuchu przewidziano w efektach uczenia się zaplanowanych dla praktyki zawodowej śródrocznej logopedyczno-audiologicznej, ale nie sprecyzowano jednak o jakie badania chodzi i np. ile badań każdego rodzaju student jest zobowiązany przeprowadzić. Określone dla niej cele ukierunkowane są przede wszystkim na doskonalenie umiejętności z zakresu logopedii, a jednocześnie pozostałe praktyki zawodowe dotyczą logopedii lub mają charakter psychologiczno-pedagogiczny.

Treści programowe w obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela logopedy ujętym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 1450, z późn. zm.).

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS, w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela logopedy.

Metody kształcenia w zakresie logopedii są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. W odniesieniu do audiologii zaplanowane metody dydaktyczne to wykład oraz analiza przypadku. Nie zaplanowano zajęć w poradni audiologicznej, gdzie student mógłby zapoznać się z protezowaniem słuchu w warunkach rzeczywistych, nie zaplanowano również np. samodzielnego dobrania przez studenta aparatu słuchowego pacjentowi z niedosłuchem, co skutkuje brakiem możliwości osiągnięcia w zakresie audiologii efektów uczenia się K_U03 i K_U06. Z analizy sylabusów nie wynika również, że będą realizowane treści kształcenia z zakresu akustyki, co prowadzi do braku możliwości osiągnięcia w pełni efektu uczenia się K_W03. Program praktyk zawodowych – z wyjątkiem wskazanych wyżej nieprawidłowości

dotyczących audiologii – organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w zakresie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela logopedy ujętym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 1450, z późn. zm.).

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zostały określone kompetencje oczekiwane od kandydatów ubiegających się o przyjęcie na studia, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania. Zasady i kryteria przyjęcia na studia nie w pełni umożliwiają właściwy dobór kandydatów. Uczelnia założyła, że na kierunek będą przyjmowani absolwenci studiów pierwszego stopnia tego samego kierunku – logopedii z audiologią oraz absolwenci kierunków pokrewnych, na których realizowane były standardy kształcenia nauczycieli w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela logopedy. Nie zostały jednak sprecyzowane kompetencje odnośnie do kierunków pokrewnych, związane z ich przyporządkowaniem do dyscyplin naukowych oraz przygotowaniem w zakresie logopedii w przypadku kandydatów, którzy ukończyli studia pierwszego stopnia na tych kierunkach i ubiegają się o przyjęcie na studia logopedii z audiologią drugiego stopnia.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwi monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Metody weryfikacji efektów uczenia się są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela logopedy ujętym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 1450, z późn. zm.).

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się z wyjątkiem dwóch zajęć: 1) *zabiegi ratujące życie*, które powierzono osobie posiadającej dorobek naukowy z zakresu nauk społecznych, nieposiadającej doświadczenia zawodowego zgodnego z treściami kształcenia przewidzianymi dla tych zajęć oraz 2) *procedury neurologiczne i psychiatryczne w postępowaniu logopedycznym*, które powierzono lekarzowi neurologowi, a przewidziano treści z zakresu psychiatrii (badanie i diagnozy w psychiatrii, zaburzenia osobowości, schizofrenia, zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży, psychogeriatryka, zaburzenia afektywne i lekowe), które powinien prowadzić lekarz posiadający specjalizację z psychiatrii.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowującym do wykonywania zawodu

nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela logopedy ujętym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 1450, z późn. zm.).

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają transparentne i adekwatne do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć zasady doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, realizowaną z udziałem studentów, oraz wykorzystywanie wyników oceny w doskonaleniu kadry, jak również kreowanie warunków stymulujących kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia, są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla logopedii, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu. We wniosku nie przedstawiono informacji o posiadaniu przez Uczelnię pracowni audiologicznej, w której studenci mogliby nabywać umiejętności z zakresu audiologii. Posiadanie takiej pracowni jest niezbędne dla osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się K_U01-K_U03, K_U6 i K_U08 w odniesieniu do audiologii.

Infrastruktura dydaktyczna uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela logopedy ujętym w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 1450, z późn. zm.).

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają systematyczne, przeprowadzane z udziałem studentów przeglądy infrastruktury dydaktycznej, bibliotecznej i informatycznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, środków i pomocy dydaktycznych, zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych oraz wykorzystywanie wyników przeglądów w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Koncepcja kształcenia jest zgodna z potrzebami rynku pracy oraz potwierdza współpracę z krajowym i regionalnym środowiskiem otoczenia badawczego oraz społeczno-gospodarczego.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, zapewniające studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego oraz uwzględnienie w programie studiów zajęć lub grup zajęć prowadzonych w języku obcym.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają systematyczne przeglądy systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają zapewnienie publicznego dostępu do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku, systematyczne oceny publicznego dostępu do informacji, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, oraz wykorzystywanie wyników ocen w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów uwzględniają zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz systematyczne oceny programu studiów oparte na wynikach analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie programu studiów i jakości kształcenia. Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają cykliczne zewnętrzne oceny jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.